

A kilencedik parancsolat: „Ne tanúskodj hamisan felebarátod ellen!” 2 Mózes 20:16

A legelső értelmezésen nem kell sokat gondolkodnunk. A bíró vagy pap előtti hamis tanúzást tiltja. Ha Izráelben nem tudtak megegyezni, akkor a papok elé mentek a kényes ügyekkel. Mi volt a büntetés ilyen esetben, nézzük meg: **5 Mózes 19:16-19**. „Ha valaki ellen hamis tanú áll elő, és törvénytelenséggel vádolja őt, akkor az a két ember, akinek pere van egymással, álljon az ÚR színe elé, a papok és a bírák elé, akik akkor hivatalban lesznek. A bírák vizsgálják ki jól az ügyet, és ha hazudott a tanú, hazugságot vallott embertársa ellen, azt tegyétek vele, amit ő akart tenni embertársával. Így takarítsd ki a gonoszt a magad köréből!” Ugyanazt kellett vele tenni, mint amit a másikkal akart megcsináltatni. Nem volt még ilyen fejlett a bűnügyek felderítése a tanúk nagyon fontosak voltak, két tanú elég volt az ítélethez. 4Móz 35:30 „Ha egy ember agyonüt valakit, csak tanúk szavára szabad a gyilkost kivégezni. Egy tanú vallomása azonban nem elég a halálos ítélethez.” Így hal meg két hamis tanú miatt Nábót, hogy Aháb királyé legyen a szőlője.

A **Példabeszédek** könyve mondja: **19:9** „Nem marad büntetlen a hamis tanú, és elpusztul, aki hazugságot beszél.” Ha nem pereskedünk, hogy igaz ez ránk?

Azt gondolom hamis tanúzás az is, ha ismerjük az igazságot, de nem mondjuk ki, mindegy, hogy törvény előtt, vagy máshol. 3Mózes 19:16: „Fedd meg bátran honfitársadat, hogy ne légy részes a vétkében.” Vagyis, ha csendben maradunk cinkostársak leszünk. És ugyanez szerintem, ha valaki más hamisat állít, és mi nem mondunk ellene. Ilyen bármikor előadódhat egy munkahelyen, csak egy beszélgetésben a szomszédokkal. Tudni az igazat, de nem állni ki mellette, olyan, mintha a hamis mellett tanúskodnánk, hiszen a szólásunk is azt mondja, hogy a hallgatás beleegyezés. Ha nem mondom meg az igazat, amikor hamisat hallok, akkor hallgatólagosan beleegyezem, vagyis hamisan tanúskodom...

De azt gondolom, hogy ide tartozik a pletyka, amikor olyan dolgot állítunk, olyan dologról tanúskodunk, ami nem igaz, vagy amiről nem bizonyosodtunk meg, hogy igaz. Egyik hétfőn, azt hiszem a Gabi mesélt egy történetet, hogy egy nagyon pletykás asszony elment a paphoz, mert megérintette az Ige, felismerte a bűnét, és megkérdezte, hogy mit tegyen. A pap kért egy kispárnát. Odavitte. Akkor a pap azt mondta, hogy tegyen mindenki ajtajához egy tollat, akiről pletykálkodott. Az asszony megtette, majd elment, jelentette a papnak. A párna kiürült... Ez volt a könnyebb része, mondta a pap, most szedje össze a tollakat... Hát nem sikerült, elvitte azokat a szél, de megpróbálta. Lapos párnahuzattal tért vissza. Erre a pap azt mondta, hogy a pletyka is olyan, mint a tollak, elviszi a szél, visszacsinálni már nem lehet...

És pláne ide tartozik, mi rágalmazunk meg valakit, vagy csak van valakiről egy ítéletünk, gondolatunk, amit elmondunk másoknak, de nem biztos, hogy igaz, vagy éppen csak a haragunk diktálja, amit mondunk. Nagyon kifejező, amit mond erről a Biblia: „Ne terjessz rágalmakat néped között! Ne törj felebarátod életére. Én vagyok az ÚR!” **3Móz19:16** Azt fejezi ki, hogy a rágalommal a másik életét teszem lehetetlenné, ha cselekvésben nem is ölöm meg. A védelme épp az, mint A Tíz Parancsolatnak, mert én vagyok a Te Istened! Én vagyok az ÚR! Isten védi az emberi életet, becsületét a másinak, nekünk is azt kell tenni. Itt összeér a múlt heti igehirdetés, akkor meglopjuk az illető becsületét, és hamisan tanúskodunk...

Azt gondolom bármilyen formája a hazugságnak ide tartozik, mert állítunk, tanúskodunk valamiről, valamit, ami nem igaz, hamis tanúskodás. Nem számít Isten előtt, hogy csak füllentünk, vagy hazudunk, hogy viccnek szántuk, vagy komolyan mondtuk... A hazugság, hazugság, akárhogy is csomagoljuk azt. Nagyon óvatosan kell viccelődnünk, mert komoly sebeket lehet okozni azzal. Eszembe jutott Salamon gondolata: **Péld 26:18-19** „Mint az eszeveszett ember, aki tüzes és halálos nyilakat lövöldöz, olyan az, aki becsapja embertársát, és aztán így szól: Hiszen csak tréfáltam!” Sokszor ilyenkor megkérdezik, hogy mi van a kegyes hazugsággal, azt gondolom Isten az adott helyzetben tud megoldást adni. Nagyon bennem maradt, hogy valaki, aki zsidókat bújtatott a háborúban, annyit mondott csak a katonáknak, amikor beléptek a házukba, hogy „keressék!” Merjünk minden helyzetben az igazsághoz ragaszkodni, hiszen maga Jézus az Igazság, az élet. Hozzá ragaszkodunk az igazsággal. Isten vezet ebben is, ha valami hasonlóan komoly helyzetbe kerülünk mi is.

De már az is ide tartozik, ha féligazságot mondunk, vagy igazsággal hazudunk. Mesékben szerepelnek a tündérek, akik nem tudnak hazudni, de a könyvek szerint érdekesen kezelik az igazságot. Olyanokat mondanak, hogy általában, valószínűleg, én azt gondolom, azt hallottam... Nem vagyunk néha mi is így? Elferdítjük az igazságot, mégsem hazudunk a szó azon értelmében, hogy nem mondunk valótlan, de az egész együtt mégis az. Talán eszünkbe jut a samáriai asszony. János 4:17-18 „Az asszony így válaszolt: "Nincs férjem." Jézus erre ezt mondta: "Jól mondtad, hogy férjed nincs, mert őt férjed volt, és akivel most élsz, nem férjed: ebben igazat mondtál."” Felhívnám a figyelmet Jézus szavára „**ebben** igazat mondtál”, de egyébként nem ezt mondtad, sugalltad.

Vagy igazat mondunk, de elhallgatunk dolgokat, fontos dolgot, az is hazugság. Ismerjük az anekdotát, hogy megbetegszik valakinek a tehene, elmeséli a szomszédnak. „Szomszéd, felpuffadt a tehenem.” „Az enyém is múlt héten,” válaszolja. „Mit csinált vele?” „Adtam neki szótabikarbónát.” „Kipróbálom.”

Másnap. „Szomszéd megdöglött a tehenem...” „Az enyém is.” , hozzátehetném, hogy múlt héten... Azt nem kérdezte, szó szerint, hogy használt-e... Az ő hibája. Tényleg? Azt közvetítik a szavaink, amit gondolunk, vagy ami kényelmes?

Féligazságokra a kísértő szavai is milyen jó példák, hiszen azt mondja, hogy Mt 4:6 „Ha Isten Fia vagy, vedd le magadat, mert meg van írva: Angyalainak parancsot ad, és azok tenyerükön hordoznak téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőbe.” Mit hagyott ki? A feltételt! Anélkül az ígéret nem igaz. Féligazságot mond, és tulajdonképpen a féligazság egészen hazugsággá lesz.

Nagyon idevág az eskü. Jézus azt mondta, hogy **Mt 5:33-37** „Hallottátok azt is, hogy megmondattok a régieknek: Ne esküdj hamisan, az Úrnak pedig add meg, amit esküvel fogadtál. Én pedig azt mondom nektek, hogy egyáltalán ne esküdjetek: se az égre, mert az az Isten királyi széke, se a földre, mert az lábainak zsámolya, se Jeruzsálemre, mert az a nagy Király városa; de ne esküdj saját fejedre sem, hiszen egyetlen hajad szálát sem tudod fehérré vagy feketévé tenni. Ellenben a ti beszédeitekben az igen legyen igen, a nem pedig nem, ami pedig túlmeleg ezen, az a gonosztól van.” Mire kell az eskü? Tanút hívok magam mellé. De miért? Mert már az én szavam nem hihető, kell, hogy valamivel megerősítem? Ez ellen szól Jézus. Ne csak akkor mondjunk igazat, amikor esküszünk, hanem minden helyzetben. Ne kelljen

plusz dolog ahhoz, hogy igazat mondjunk, hogy hihető legyen, amit mondunk, **mindig** tegyük azt. Legyen olyan megbízható a szavunk, mintha mindig esküdnénk. Legyen az igenünk igen, a nemünk, nem. A másik amire Jézus felhívja a figyelmet, hogy mire esküszünk, mi az, ami valóban a mi hatalmunkban van, hogy megváltozzon? Csak az, hogy mit teszünk, mert nem tudjuk a testünket sem befolyásolni, megváltoztatni. Nem fogunk „meggörcsülni”... Harmadrészt, ha Istenre esküszünk, pláne, ha nem is igazul, akkor Isten nevével élünk vissza, Őt károsítjuk meg, nem szenteljük meg az Ő szent nevét. **3Móz 19:12** „Ne esküdjetez hamisan nevemre, mert meggyalázzátok Istenetek nevét. Én vagyok az Úr!” Milyen kemény kifejezés: meggyalázzátok Istenetek Nevét...

Nagyon elgondolkoztatott, amit lelkipásztorunk mondott, hogy ha Isten tilt valamit, ad helyette mást, hogy helyette azzal foglalkozzunk, így van ez most is. Isten tiltja a pletykát, rágalmazást, hamis tanúzást, hazugságot, de mit ajánl helyette? **Filippi 4:8** „Egyébként pedig, testvéreim, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetreméltó, ami jóhírű, ha valami nemes és dicséretes, azt vegyétek figyelembe!” Vagyis itt a lista, mait végiggondolhatunk mielőtt egy hírt elmondunk vagy továbbadunk. Igaz, ha nem ne is gondolkodjam tovább, nem kell elmondanom. Tisztességes, erkölcsös, ha nem nem kell elmondanom. Igazságos, tiszta rám is a hallgatóra nézve, vagy arról, akiről szól? Szertereméltó, jóhírű vagyis áldássá lesz, ha továbbadom, ha nem, inkább hallgassak. Nemes és dicséretes, vagyis követendő, különben nem kell elmondanom. Jó lenne, ha minden beszédünket, megszólalásunkat ezen a mércén tudnánk lemérni...

Eszünkbe juthat, amit Jakab apostol ír, hogy a *„a nyelv is milyen kicsi testrész, mégis nagy dolgokkal kérkedik. Íme, egy parányi tűz milyen nagy erdőt felgyújthat: a nyelv is tűz, a gonoszság egész világa. Olyan a nyelv tagjaink között, hogy egész testünket beszennyezi, és lángba borítja egész életünket, miközben maga is lángba borul a gyehenna tüzétől.”* Sőt azt is mondja, hogy, aki a „ha valaki beszédében nem vétkezik, az tökéletes ember”. Ne felejtjük el, hogy Isten nem arra hív, hogy erőlködünk, hogy mindent a magunk erejéből akarjunk megcsinálni, hanem, hogy engedjük át az uralmat Neki a szavaink felett. Mondhatjuk a zsoltáráróval, hogy „Uram, tégy zárat a számra, őrizd ajkaim nyílását! ...” (**Zsoltárok 141:3**)

És, ma mehetünk elé, hogy letegyük szavainkat, megbánjuk és elhagyjuk, ha kell, a pletykát, a féligazságot, a bántó vicceket, mert Ő ezért is meghalt. Mit jelent, amit olvastunk, hogy ne tanúskodj hamisan, vagyis mondj mindig igazat, ne pletykálj, rágalmazz mást! Azt add tovább, ami tiszta, jóhírű, ami tisztességes, nemes, dicséretes, ami áldássá lesz a hallgatók számára. Legyen a beszédünk olyan megbízható, hogy ne kelljen esküdnünk, soha, helyett dicsőítse Istent minden megszólalásunk! Ámen.